Asiantuntijalausunto

Päiväys/ Datum 7.2.2024

Dnro/Dnr TRAFICOM/34066/03.06.04/2024

Viite/ Referens

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV[at]eduskunta.fi

Rautatiealan sääntelyelimen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä (HE 95/2023 vp) eduskunnalle laiksi raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Rautatiealan sääntelyelin kiittää kutsusta tulla kuultavaksi otsikkoasiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Raideliikennelain 123 §:n muutos kiireellisestä ratakapasiteetista

Sääntelyelin kannattaa raideliikennelain 123 §:n muuttamista esitetyllä tavalla vastaamaan rautatiemarkkinadirektiivin vaatimuksia.

Raideliikennelain 140 §:n muutos ratamaksun perusmaksun alennuksista ja korotuksista

Pykälää esitetään muutettavaksi siten, että korotettu ratamaksun perusmaksu edellyttää, että investointihankkeiden tulee lisätä tehokkuutta tai kustannusvaikuttavuutta tai molempia ja että niihin ei muuten olisi voitu ryhtyä. Sääntelyelin kannattaa muutosta tältä osin ja esitti muutosta jo raideliikennelain edellisen muutoksen yhteydessä.

Pykälän 6 momentissa esitetään, että investointiperusteisen ratamaksun perusmaksun osalta vaaditaan kirjallisia perusteluita, mikäli korotus on yli viisinkertainen. Rautatiemarkkinadirektiivi ei kuitenkaan edellytä edellisessä kappaleessa mainittujen perusteiden toteutumisen lisäksi muita perusteluja. Avoimeksi jääkin, millaisia perusteluja 6 momentissa tarkoitetaan. Sääntelyelin huomauttaa, ettei se voi valvontaa toteuttaessaan esittää vaatimuksia, joille ei löydy lainsäädännöstä tukea.

Raideliikennelain 185 §:n muutos rautatieyrityksen liiketoimintasuunnitelmasta ja kirjanpidosta

Pykälässä edellytetään, että rautatieyrityksen tilinpidossa on esitettävä erilliset tuloslaskelmat ja taseet rautatieliikenteen harjoittamiseen liittyvästä liiketoiminnasta ja rataverkon hoitoon liittyvästä liiketoiminnasta. Pykälää esitetään muutettavaksi siten, että nämä tuloslaskelmat ja taseet on myös julkaistava erillisinä.

Edelleen pykälässä edellytetään, että rautateiden tavarankuljetusten ja henkilöliikenteen tarjoamiseen liittyvästä liiketoiminnasta on esitettävä erilliset tuloslaskelmat ja taseet. Esityksessä ei kuitenkaan edellytetä näiden julkaisemista,

vaikka rautatiemarkkinadirektiivin 6 artiklan kohdassa 3 näin edellytetään. Sääntelyelin esittää, että myös näiden tuloslaskelmien ja taseiden julkistamisvelvoite lisätään pykälään.

Juha Karjanlahti
Rautatiealan sääntelyelimen päällikkö

Marko Sillanpää
lakimies